

SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
JÓ PÁSZTOR ÓVODA, AMI

**KOMPETENCIAMÉRÉS EREDMÉNYEINEK
ÉRTÉKELÉSE**

(a 2023-ban elvégzett kompetenciamérés alapján)

Készítette: Barta Róbert

2024.

Bevezető

Intézményünk a 2023 tavaszán végzett országos kompetenciamérés eredményeit intézményi szinten feldolgozta, értékelte. Ennek figyelembevételével készült el az intézményi szintű értékelés, s erre építve a majdani feladatok meghatározása.

Az intézményben a telephelyi koordinátor és a felmérésvezetők a képzésekre és az elmúlt évek tapasztalataira építve szakszerűen, az elvárásoknak megfelelően tudták mind az értékelést, mind pedig az ebből adódó feladatokat meghatározni. Az intézmény a feladatokat beépíti a következő tanév éves munkatervébe.

Intézményünk a 2023-ben elért eredmények alapján nem kötelezett intézkedési terv készítésére. Ennek ellenére a jogszabályok és a törvényi előírások alapján elkészítettük az intézkedési tervünket, elsősorban a szakszerű, hatékony munka megtervezése szükségessé teszi, hogy minden évben áttekintsük az elért eredményeket, meghatározzuk a rövid és hosszú távú feladatokat. Ez az értékelés és feladat-meghatározás szabja meg a pedagógusok számára a fejlesztési munka irányát a következő tanévben minden évfolyamon.

Annál inkább indokolt ez az áttekintés, mert már több évre visszamenőleg rendelkezésre állnak az elért eredmények, ami alapján következtetéseket lehet levonni az eddigi rövid távú intézkedések hatékonyságára, eredményességére is.

Ez kiinduló pontja lehet a következő rövid és hosszabb távra tervezett feladatoknak, elvárt eredményeknek.

Barta Róbert

Országos kompetenciamérés (OKM)

Az oktatási rendszer hatékonyságát mérő hazai vizsgálatok közül az Országos kompetenciamérések (OKM) a 6., 7., 8. és 10. évfolyamos tanulók képességeit tárják fel. A méréseknek kettős céljuk van: egyrészt a tanulók teljesítményének a megismerése, másrészt az iskolák mérési-értékelési gyakorlatának fejlesztése (*Szepesi és mtsai, 2004*).

Az országos kompetenciamérés azt vizsgálja, hogy a tanulók képesek-e a tudásukat alkalmazni, további ismeretszerzésre felhasználni, vagyis birtokában vannak-e annak az eszköztudásnak, amely további fejlődésükhöz nélkülözhetetlen. A tesztek alapvetően az életszerű problémák, helyzetek megoldására irányultak. Ezért mind a matematikai, mind a szövegértési teszt, mind pedig az egyéb tesztek a mindennapok jellemző helyzeteire és problémáira koncentrálnak, és a hétköznapi életből ismert gyakori feladatokat tartalmaznak. A mérésben alkalmazott feladatok nem a NAT, a kerettantervek, illetve az azokhoz fejlesztett tankönyvek által közvetített tudástartalom elsajátításának mértékét mérik; a felmérés célja nem az adott év tananyagának számonkérése, hanem azt vizsgálja, hogy a diákok az adott évfolyamig elsajátított ismereteiket milyen mértékben tudják alkalmazni a mindennapi életből vett feladatok megoldása során.

Már hagyományosan szövegértés területen a különböző szövegekhez (elbeszéléshez, rövid történethez, magyarázó szöveghez, menetrendhez vagy éppen egy szórólaphoz) kapcsolódó kérdések jellemzően az információk visszakeresését, következtetések levonását, kapcsolatok felismerését vagy a szöveg részeinek vagy egészének értelmezését várják el a tanulóktól minden évben.

A szokásoknak megfelelően a matematikai eszköztudás területén pedig az alkalmazott feladatok valamilyen életszerű szituációban megjelenő probléma matematizálását, megoldását és a megoldás kommunikálását kéri a tanulóktól a matematika különböző területeit érintve (mennyiségek és műveletek; hozzárendelések és összefüggések; alakzatok síkban és térben; események statisztikai jellemzői és valószínűsége).

A felmérés tartalmi kerete - amely meghatározza a kompetenciamérés feladataiban alkalmazásra kerülő műveleti területek belső arányait, az egyes kompetenciaterületek egymáshoz viszonyított mértékét, az alkalmazott feladatok típusait, a kérdések típusainak arányát, illetve az alkalmazott szövegtípusokat.

A mérések jogszabályi keretét a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 41. §-a, 78. §-a, 80. §-a és 94. §-a biztosítja, mely olyan feladatokat ír elő a közoktatási

intézmények, az intézményfenntartók, továbbá az oktatásért felelős miniszter számára, amelyek elősegíthetik az országos és intézményi adatok alapján a pedagógiai tevékenység objektívabb megítélését.

Az Nkt. 80. § (1) szerint országos mérések keretében rendszeresen kell mérni, értékelni a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenységet, különösen az alapkészségek, képességek fejlődését a 6., a 8. és a 10. évfolyamon minden tanuló esetében. Az Oktatási Hivatalról szóló 307/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet értelmében a közoktatási feladatkörében eljáró Oktatási Hivatal (továbbiakban Hivatal) az országos ellenőrzési, mérési, értékelési feladatok végrehajtásában közreműködik.

A 2021/2022-es tanévben valódi mérőföldkőnek számító változás következett be Magyarország pedagógiai mérési rendszerében. Egyrészt a mérési rendszer teljes mértékben átkerült a digitális médiumra, azaz az országos méréseket a tanulóknak online felületen kell teljesíteniük. Másrészt újabb műveltségterületekkel bővült a mérés: a rendszer kiegészült a természettudomány kompetenciaterülettel, a nyelvi mérések értékelése pedig a továbbiakban központilag történik és a tanulói eredményeket a többi területhez hasonlóan képességskálán jelezzük vissza.

A digitális átállás során a nemzetközi és hazai szakirodalmak mellett a Köznevelési Mérés Értékelési Osztályon a nemzetközi mérések megvalósítása során szerzett tapasztalatokra is támaszkodtak.

A digitális feladatok sikeres megoldásához szükség van a számítógép használatával kapcsolatos alapvető jártasságra: a feladatok és az azokhoz tartozó szövegek, ábrák a képernyőn jelennek meg, a tanulóknak onnan kell elolvasniuk őket. A teszten belüli navigáció nem lapozással történik, hanem a megfelelő gombokra való kattintással és görgetősávok használatával, a feladatok megoldásához pedig ugyancsak a megfelelő gombokra kell kattintani, legördülő menüket kell kezelni, elemeket kell a helyükre húzni (mindezt az egér segítségével), vagy a választ egy szövegdobozba kell begépelni a billentyűzetten.

A 2020-ban a mérés megszokott időpontjában tantermen kívüli digitális munkarend volt érvényben, így ekkor nem történt adatfelvétel, emiatt a szövegértés és matematika területén sem lehetséges a tanulók kétéves fejlődését vizsgálni, ahogy az új területeken sincs erre lehetőség.

Képesség szintek:

Képességi szint szövegértés 2013/2014	Képességi szint alsó határa¹	Képességi szint matematika 2013/2014	Képességi szint alsó határa¹
7.	1911	7.	1984
6.	1771	6.	1848
5.	1631	5.	1712
4.	1491	4.	1576
3.	1351	3.	1440
2.	1211	2.	1304
1.	1071	1.	1168
Képességi szint természettudomány 2013/2014	Képességi szint alsó határa¹	Képességi szint angol nyelv 2013/2014	Képességi szint alsó határa¹
7.	2000	B1 szint vagy fölötti	1655
6.	1850		
5.	1700	A2 szint	1550
4.	1550		
3.	1400	A1 szint	1375
2.	1250		
1.	1100	A1 szint alatti	

A szintek eléréséhez szükséges képességek alapján a 6. évfolyamon a 3. képességi szint, a 8. évfolyam esetében a 4. képességi szint az a minimális szint mind a három területen, melynek elérése szükséges ahhoz, hogy a tanuló eredményesen tudja alkalmazni képességeit a további ismeretszerzésben és az önálló tanulás során.

¹ 20/2021. (VI. 8.) EMMI rendelet alapján

Törvényi háttér

Az Országos kompetenciamérések rendszerének működtetését a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény írja elő.**

A részvétel – kevés kivételtől eltekintve – minden érintett diák számára kötelező.

A mérés lebonyolításáról a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény,** továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** 79. § rendelkezik.

20/2021.(VI. 8.) EMMI rendelete a 2021/2022-es tanév rendjéről és az egyes oktatási szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

80. § (1) A hivatal minden fenntartónak megküldi az országos mérések eredményeit.

(2) Az iskola székhelye szerint illetékes kormányhivatal felhívja az iskola fenntartójának figyelmét, hogy az általa fenntartott iskolában intézkedési terv elkészítését kell kezdeményeznie, ha az adott évben elvégzett mérések központilag feldolgozott eredményei alapján a felmért évfolyamok vonatkozásában az iskola bármely telephelyére és bármely képzési típusára vonatkozóan

a) a 6. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 2. képességszintet,

b) a 8. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 3. képességszintet,

c) a 10. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 3. képességszintet.

(3) Az iskola a felhívástól számított három hónapon belül megküldi az intézkedési tervét a fenntartónak.

(4) Az iskola székhelye szerint illetékes kormányhivatal felhívja az iskola fenntartóját arra, hogy készítsen intézkedési tervet és nyújtsa be jóváhagyásra, ha a (2) bekezdésben meghatározott felhívást követő harmadik évben elvégzett mérés eredményei alapján az adott telephelyen, az adott évfolyamon és képzési típusban a (2) bekezdésben meghatározott feltételek továbbra is fennállnak.

(5) A fenntartó a felhívástól számított három hónapon belül megküldi az intézkedési tervet a kormányhivatalnak. A fenntartó az intézkedési terv elkészítéséhez -

jogszabályban meghatározottak szerint - pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény, szakértő vagy más szakmai szervezet közreműködését köteles igénybe venni. Az intézkedési terv a kormányhivatal jóváhagyásával válik érvényessé. A kormányhivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja az intézkedési tervben foglaltak végrehajtását.

(6) A képességszinteket az adott tanévben az országos mérési feladatok keretében felmért tanulók teljesítményértékei alapján kell meghatározni pedagógiai, méréselméleti és statisztikai számítások alapján.

Mérés területei

A digitális átállás során megújultak a mérés tartalmi keretei, kiegészülve az új területek és digitális feladattípusok leírásaival, melyek meghatározzák a mérés összeállításának elveit és az egyes tartalmi területek és gondolkodási műveletek arányait. A tesztek olyan matematikai eszköztudást, szövegértést, természettudományos műveltséget és idegen nyelvi képességet vizsgáló feladatokból álltak, amelyek nem elsősorban a tantervi tartalmak ismeretét mérik, hanem ennél többet: azt vizsgálják, hogy a tanulók hogyan tudják a tanultakat valódi szövegek, helyzetek és megoldandó problémák kapcsán alkalmazni.

A szövegértési képességet vizsgáló tesztekben a mindennapi életből vett szövegekben szereplő tények, összefüggések feltárását, problémák, helyzetek megoldását várják el a tanulóktól, elbeszéléseket, regényrészleteket, ismeretterjesztő szövegeket, újságcikkeket, hirdetések és szokványos táblázatokat tartalmaznak. A tanulóknak a különböző információhordozókhoz kapcsolódó kérdések megválaszolásakor a szövegek átfogó értelmezésén túl különböző műveleteket kell végrehajtaniuk. Ezek közé egészen egyszerű és komplex műveletek is tartoznak a konkrét információ visszakeresésétől az egyes szövegelemek funkciójának meghatározásán át a szöveg megformáltságára való reflektálásig.

A matematikai eszköztudást mérő tesztek azt vizsgálják, hogy mennyire képesek az iskolai oktatás során elsajátított matematikai ismereteiket valós helyzetekben, életszerű kontextusokban alkalmazni. A felmérés ugyan figyelembe veszi a matematika tanterveket, de nem csak azon ismeretek mozgósítását várja el, amelyeket éppen az adott évfolyamon kellett elsajátítani.

A természettudományos műveltséget vizsgáló tesztekben a természettudomány kérdéseivel, a műszaki, technikai problémákkal valóságos, vagy valószerűen megkonstruált kontextusban találkoznak a diákok. A kérdések megválaszolásához nem kizárólag és nem

elsősorban az előzetes tudásukra van szükségük a diákoknak, hanem fel kell használniuk és fel kell dolgozniuk a feladatban szereplő információkat, adatokat, adatábrázolásokat is.

A nyelvi képességet vizsgáló nyelvi mérések két területet fednek le, angol és német nyelvből mérik a funkcionális nyelvhasználatot. A tesztekben autentikus forrásból származó eredeti vagy szerkesztett szövegekkel találkoznak a diákok. A feladatok az olvasott vagy hallott szövegek megértését mérik. Fontos kiemelni, hogy az angol és német nyelvi eredmények nem hasonlíthatók össze egymással.

Korábbi évek kompetenciamérés eredményei

	Matematika 6.o.	Szövegértés 6.o.	Természettudomány 6.o.	Angol nyelv 6.o.
2023	1507	1475	1488	1519
2022	1525 😐	1525 😞	1563 😞	1539 😐
2021	1465 😊	1513 😐	-	-
2020	-	-	-	-
2019	1543	1531	-	-
2018	1537	1582	-	-
	Matematika 7.o.	Szövegértés 7.o.	Természettudomány 7.o.	Angol nyelv 7.o.
2023	1589	1566	1580	1589
	Matematika 8.o.	Szövegértés 8.o.	Természettudomány 8.o.	Angol nyelv 8.o.
2023	1636	1574	1601	1610
2022	1684 😞	1625 😞	1635 😐	1709 😞
2021	1633	1612	-	-
2020	-	-	-	-
2019	1711	1768	-	-
2018	1693	1753	-	-

A 2023. évi, 6. évfolyamon lebonyolított, a matematikai eszköztudás mérésének az eredménye az előző tanévek egyikének (2021.) eredményénél szignifikánsan magasabb.

A 2023. évben, a 6. évfolyamon elért természettudományos és szövegérté mérés szignifikánsan alacsonyabb értéket mutat a 2022-ben elért eredményhez képest.

A 7. évfolyam méréseit nem tudjuk korábbi évekhez viszonyítani, mivel ezen

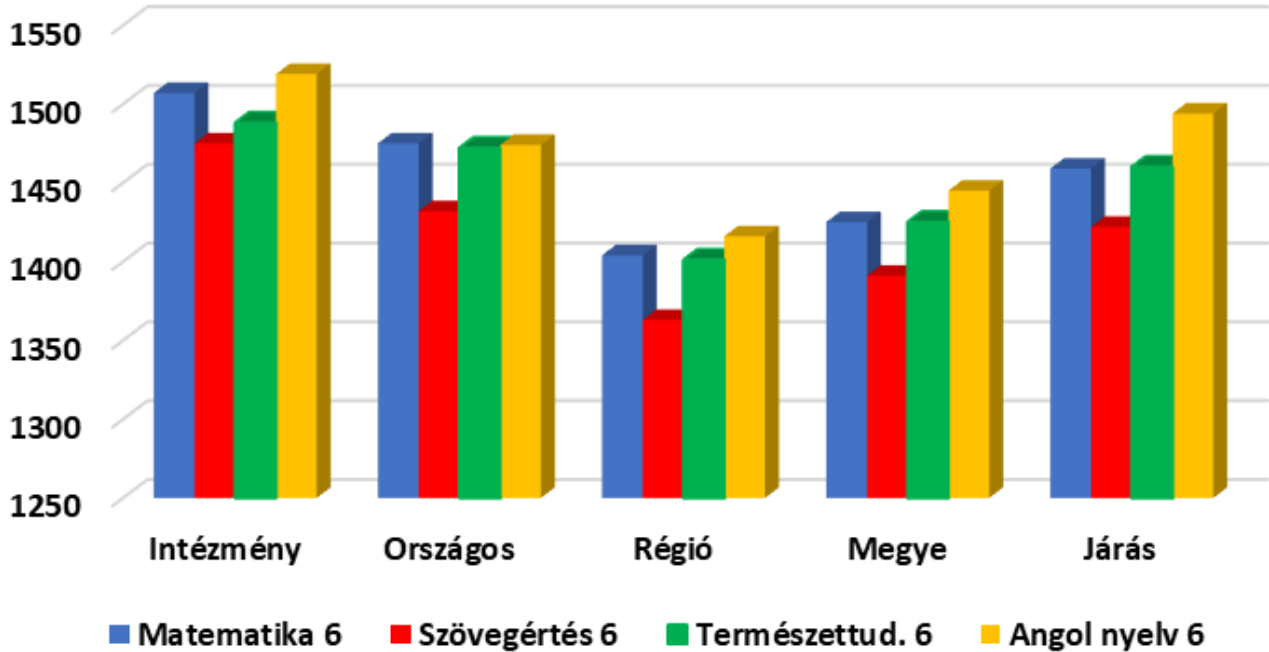
évfolyamon csak 2023-ban kezdődtek el a kompetenciamérések.

A 2023. évi, 8. évfolyamon elvégzett matematikai eszköztudás, szövegértés képesség és idegen nyelv mérésének az eredménye a 2022-es eredményeknél szignifikánsan alacsonyabb.

	Intézmény	Megye- székhely	Nagyvárosi	Országos
Matematika 6	1507	☹️	☹️	☹️
Szövegértés 6	1475	☹️	☹️	😊
Természettud. 6	1488	☹️	☹️	☹️
Angol nyelv 6	1519	☹️	☹️	😊
Matematika 7	1589	☹️	☹️	😊
Szövegértés 7	1566	☹️	☹️	😊
Természettud. 7	1580	☹️	☹️	☹️
Angol nyelv 7	1589	☹️	☹️	☹️
Matematika 8	1636	☹️	☹️	😊
Szövegértés 8	1574	😊	☹️	😊
Természettud. 8	1601	☹️	☹️	☹️
Angol nyelv 8	1610	☹️	☹️	☹️

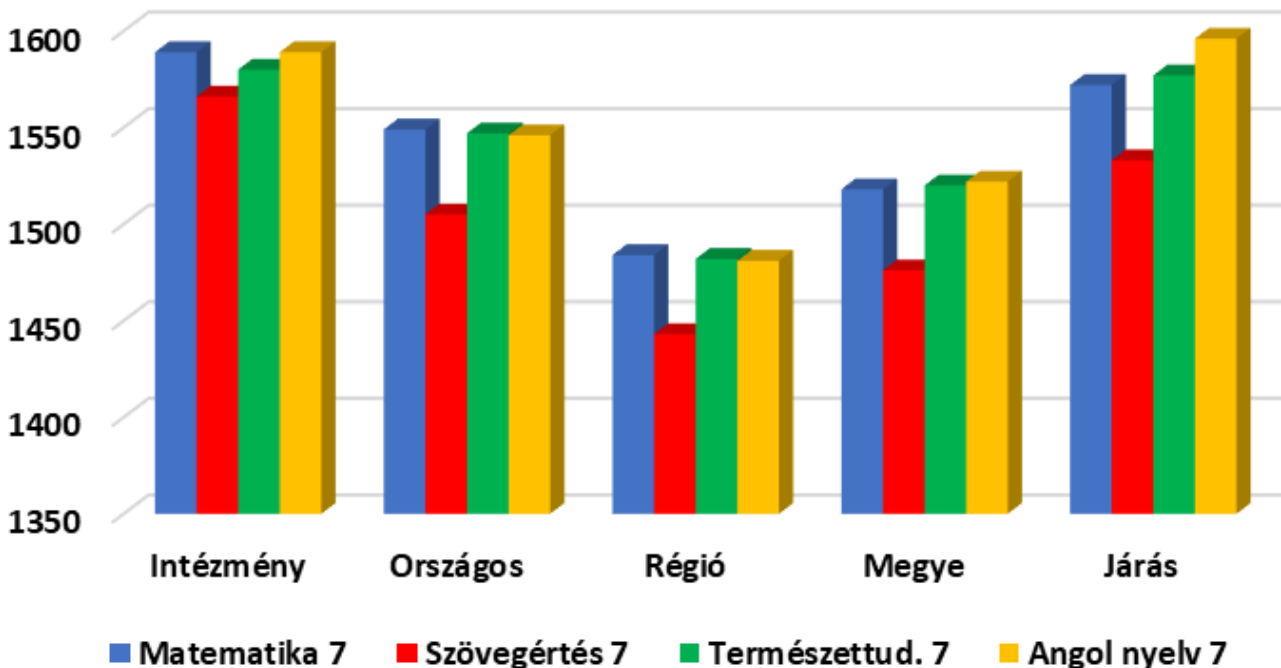
	Intézmény	Járási	Vármegyei	Régiós	Országos
Matematika 6	1507	1459	1425	1404	1475
Szövegértés 6	1475	1422	1391	1363	1432
Természettud. 6	1488	1460	1425	1401	1472
Angol nyelv 6	1519	1494	1445	1416	1474
Matematika 7	1589	1572	1518	1484	1549
Szövegértés 7	1566	1533	1476	1443	1505
Természettud. 7	1580	1577	1520	1482	1547
Angol nyelv 7	1589	1596	1522	1481	1546
Matematika 8	1636	1604	1558	1523	1586
Szövegértés 8	1574	1531	1483	1451	1513
Természettud. 8	1601	1571	1538	1502	1569
Angol nyelv 8	1610	1628	1555	1515	1591

6. ÉVFOLYAM

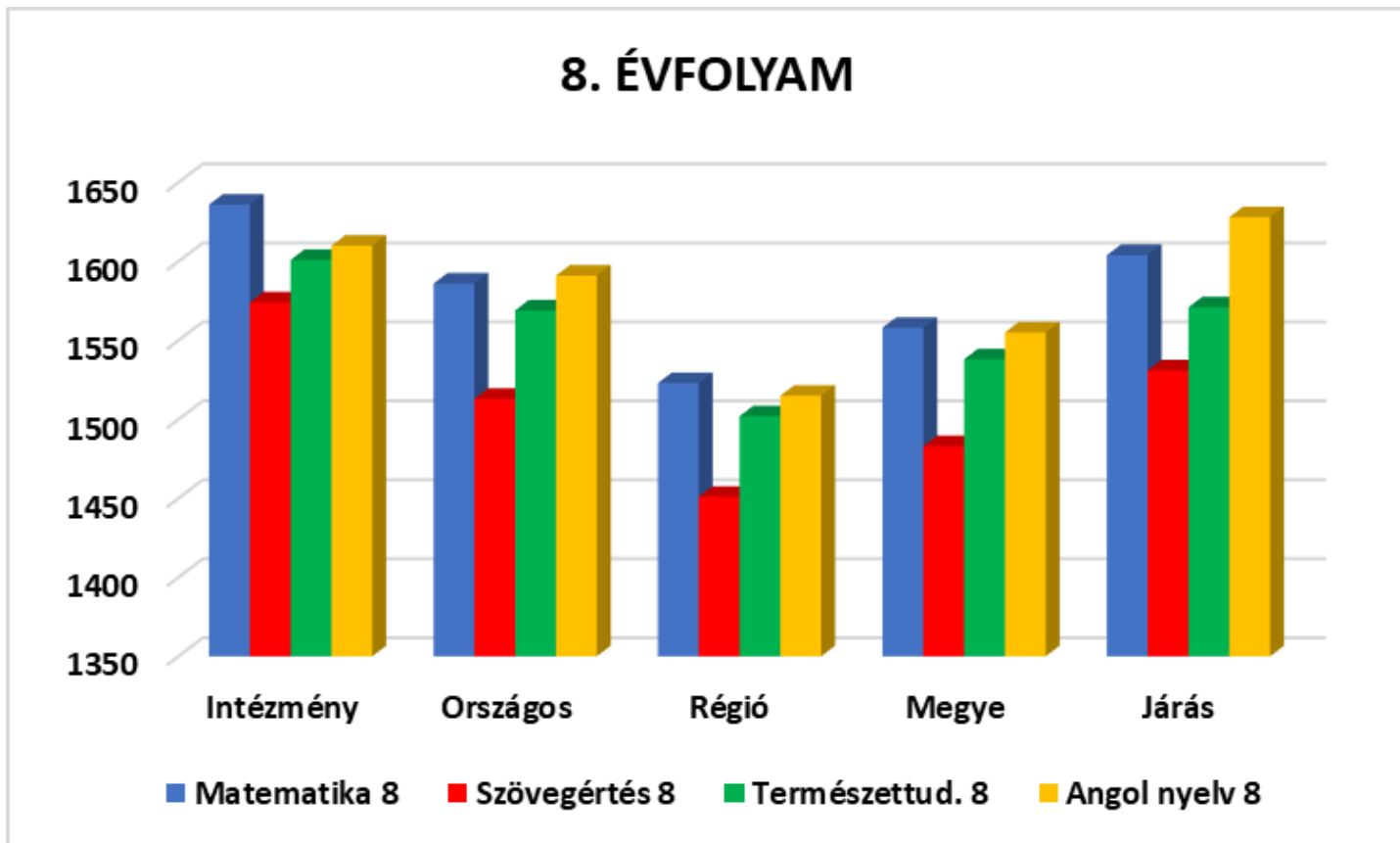
Intézményünk 2023. évi kompetenciamérési eredményei mind a négy vizsgált képességterületen, a 6. évfolyamon jobbak az országos, régiós, megyei és járási iskolák átlag eredményeinél.

7. ÉVFOLYAM

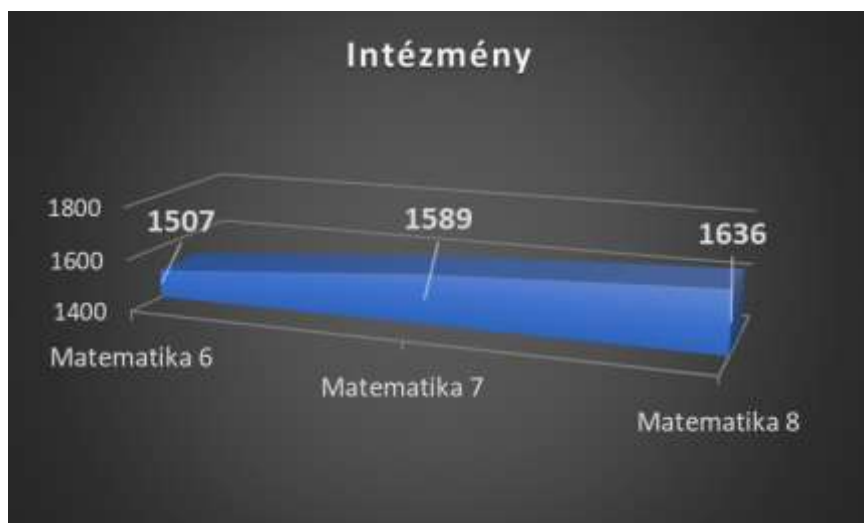

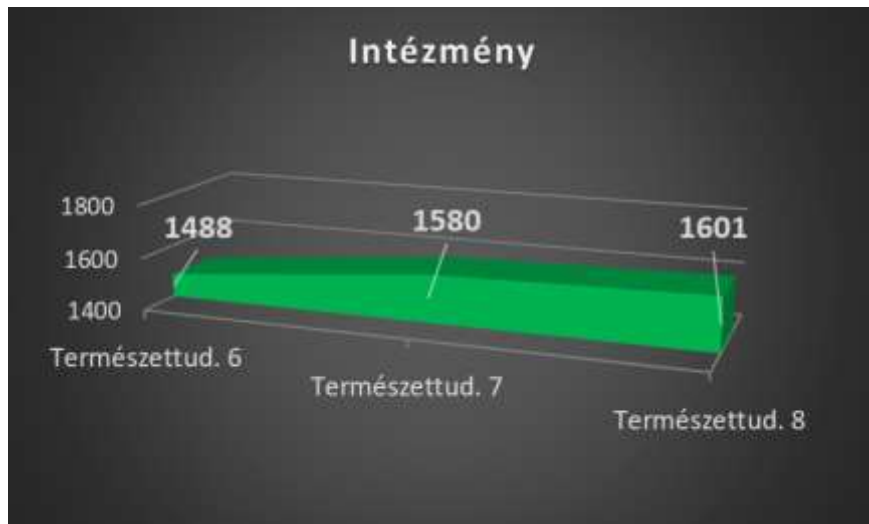
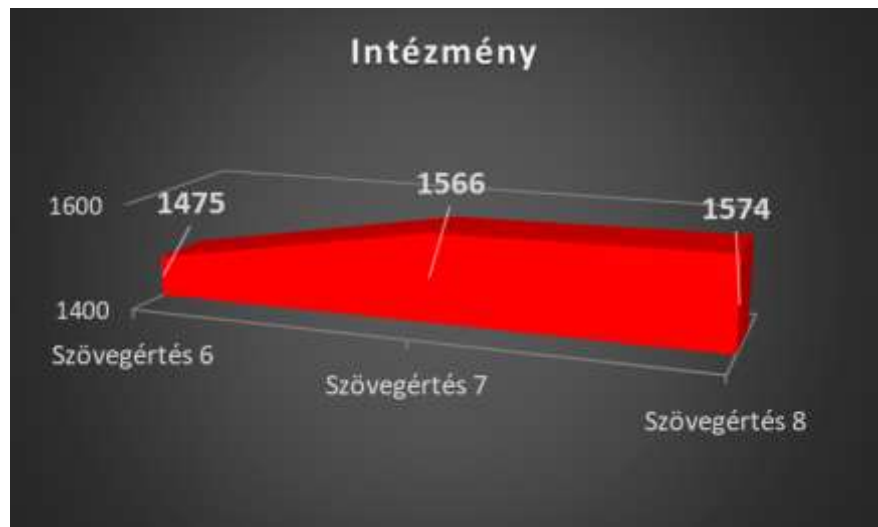
Intézményünk 2023. évi kompetenciamérési eredményei három (matematikai, szövegértési, természettudományos) vizsgált képességterületen, a 7. évfolyamon jobbak az országos, régiós,

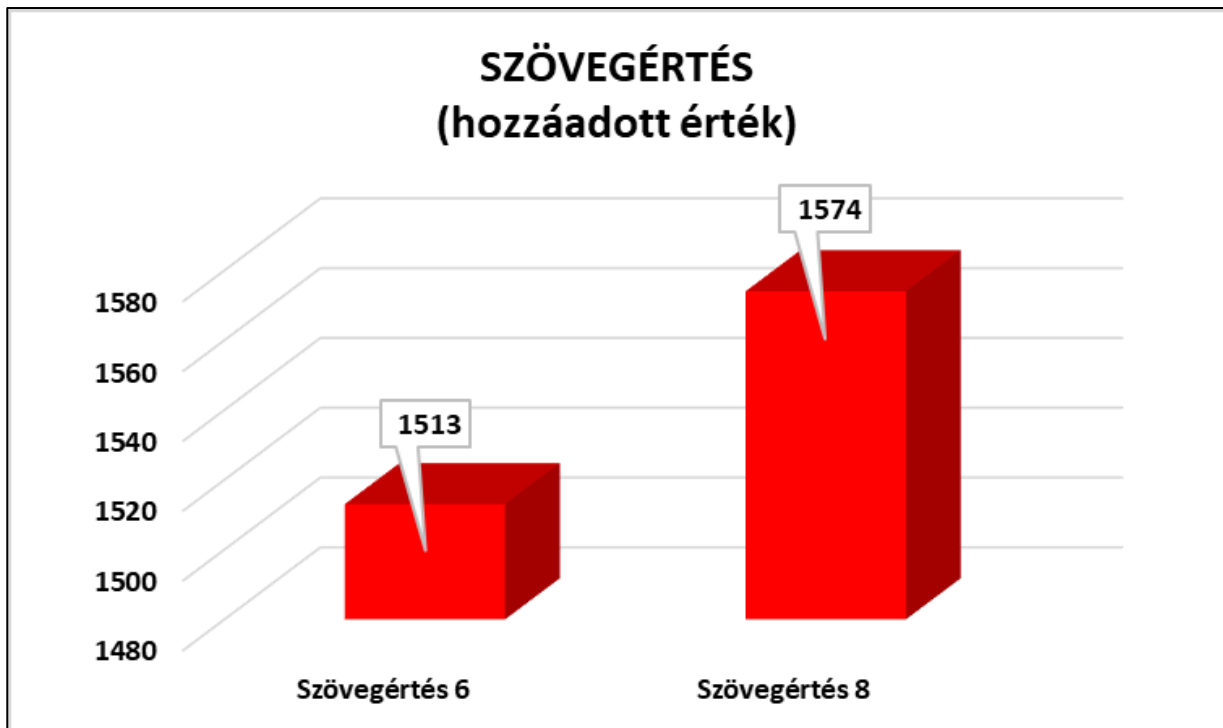
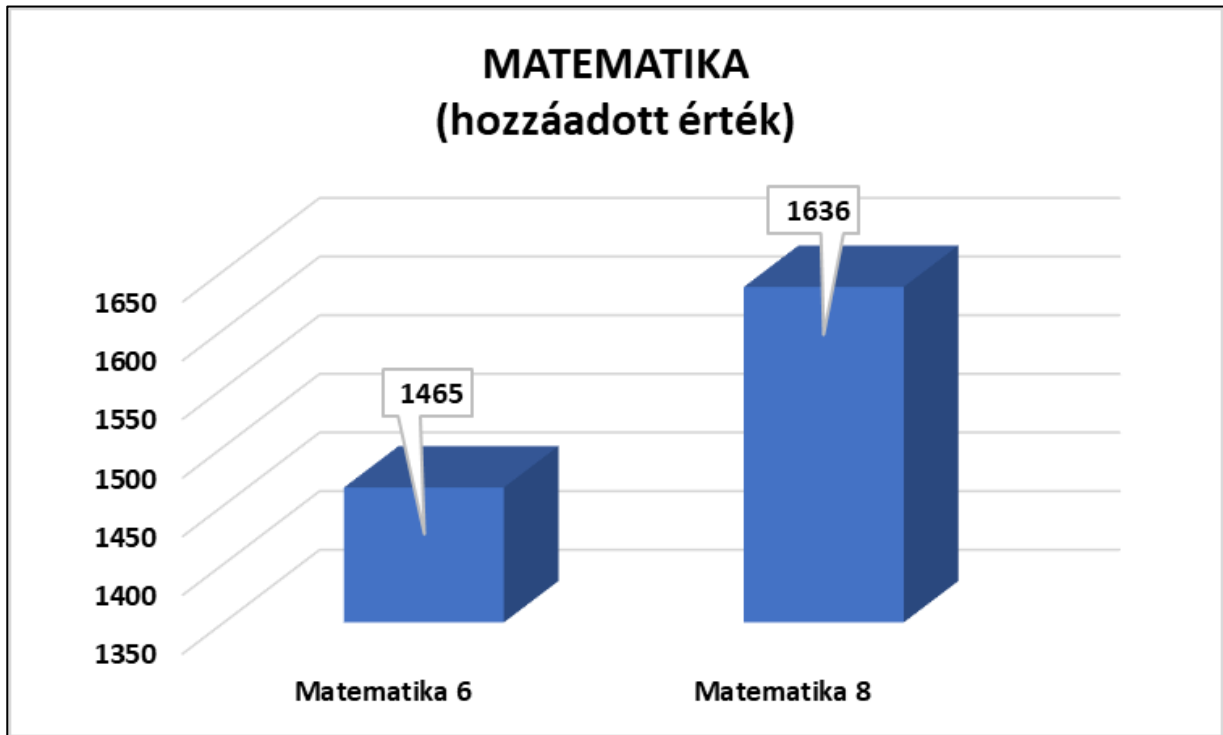
megyei és járási iskolák átlag eredményeinél. Ezen évfolyamon az angol nyelvből elért eredmények alacsonyabbak a járási iskolák átlagos eredményeitől, de országosan, régiós és megyei szinten jobbak.

Intézményünk 2023. évi kompetenciamérési eredményei három (matematikai, szövegértési, természettudományos) vizsgált képességterületen, a 8. évfolyamon jobbak az országos, régiós, megyei és járási iskolák átlag eredményeinél. Ezen évfolyamon az angol nyelvből elért eredmények alacsonyabbak a járási iskolák átlagos eredményeitől, de országosan, régiós és megyei szinten jobbak.

A fenti diagramok egyértelműen jelzik az iskolánkban folyó pedagógiai munka eredményességét a hozzáadott értéket.

Intézkedési terv

Problémafelvetés:

A 6. évfolyamon a szövegértési és a természettudományos feladatok eredménye szignifikánsan alacsonyabb értéket mutat a 2022-es évhez viszonyítva.

A 8. évfolyamon a matematikai, szövegértési és az angol nyelvi feladatok eredménye szignifikánsan alacsonyabb értéket mutat a 2022-es évhez viszonyítva.

8. évfolyamon az angol nyelvből elért eredmények alacsonyabbak a járási iskolák átlagos eredményeitől.

A kompetenciamérés gyengébb eredményének lehetséges okai:

- Az olvasás napjainkban nem tartozik a családokban a napi, megszokott tevékenységek közé, így a gyermekek többsége nem lát pozitív követendő példát közvetlen környezetében.
- A családok nem járatnak folyóiratot, heti-, és napilapokat sem. Nem válik tehát általános gyakorlattá szövegek, hírek olvasása, ezek „eszközszerű” használata, az ezekből történő tájékozódás sem.
- Az információszerzés legelterjedtebb formája a televízió nézés, ez nem igényli, és nem fejleszti az olvasott szövegértést.
- Az internetezés kedvelt, de tartalma szintén nem az irodalmi, a természettudományos és technikai ismeretterjesztő információs szövegek köréből kerül ki.
- A kompetenciamérés és az iskolai oktatás tartalma közötti különbség.
- A 8. évfolyamos tanulók 6. osztályban nem vettek részt kompetencia mérésben, mert 2020-ban a pandémia miatt elmaradtak az országos mérések; azaz ez a mostani 8. évfolyam most találkozik először a kompetenciaméréssel.
- A pandémia időszaka alatti online oktatás kevésbé tudta felkészíteni a diákokat a kompetenciamérések rendszerére és feladataira.
- A digitális alapon működő mérés és a papíralapú korábbi mérések összehasonlítása nem biztos, hogy egyértelmű.

Cél meghatározása:

A kompetenciamérésen az országos, a megyei városi, a járási iskolák átlagának túlszárnyalása a 6. és a 8. évfolyamon mind szövegértésből mind matematikából, és az új műveltségterületek tekintetében is. A továbbiakban is arra kell törekedni, hogy minél több tanuló tudjon a 4-es, illetve leginkább az 5-ös és 6-os képességszinteken teljesíteni, és minél kevesebb 3-as szint alatt álló tanuló legyen.

Intézkedések:

A kompetenciamérés eredményessége vagy eredménytelensége nemcsak a mért műveltségterületeken tanító pedagógusok sikere vagy sikertelensége. Ezért minden szaktanár kötelessége, hogy saját szaktárgyi óráján, valamint a napközi és a tanulószoba tanulási ideje alatt az adott szaktárgyhoz kapcsolódó különböző kompetenciákat fejlesztő feladattípusokkal ismertesse meg tanítványait (pl.: grafikonok elemzése természettudományos tárgyak esetében, szövegértelmezés, stb.). Ehhez adnak segítséget különböző új kiadványok, feladatlapok, interaktív táblára írt fejlesztő programok.

- A gyakorló feladatsorok, a témazáró feladatlapok összeállításánál kiemelt szerepet kapjanak a kompetenciákat és a tehetséget fejlesztő feladatok.
- Jelentős mértékben segítik a fejlődést a szakkörök, ahol kötetlenebb formában, oldottabb légkörben történik a fejlesztés.
- Az eredményesség megtartása, illetve jobb eredmények elérése érdekében fontos a megfelelő tankönyvválasztás, mely igazodik a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez, a differenciáláshoz, a tanulási zavaros tanulók eredményes oktatásához.
- A 3. képességszint (6. osztályban) és a 4. képességszint (8. osztályban) alatt teljesítő tanulók, illetve a tanulási nehézséggel küzdő tanulók részére továbbra is biztosítjuk a korrepetálást, a napközi és tanulószoba keretein belül a szülőkkel folyamatosan egyeztetve.
- Az egyes tanulmányi versenyek jelentős mértékben hozzájárulnak a logikus gondolkodás, az önálló munka, a szövegértés, a tárgyi tudás és az idegen nyelv használatának a fejlődéséhez.
- A tehetséggondozás valamennyi területén (iskolai, városi, megyei, országos versenyek) részvételre ösztönözzük tanulóinkat.
- Szövegértési feladatok gyakorlásával MINDEN TANÓRÁN kiaknázzuk a szövegértés fejlesztésének lehetőségeit. Növeljük az önálló feladatmegoldás és szövegfeldolgozás arányát a tanóra időkeretein belül.

A munkaközösségek szakmai értekezleteken megbeszélik a tanulók szükséges fejlesztését, tehetséggondozását.

- Feladatok:
 - Állandó szókincsfejlesztés, a mindennapi élet fogalmainak megismerése, aktív szókincsbe illesztése.
 - Szövegalkotás a mindennapi élet területeiről.
 - Memóriafejlesztés, memóriajátékok beépítése a tanításba.
 - Koncentrációfejlesztés.
 - Lényegkiemelés, ok – okozati összefüggések gyakorlása.
 - Kompetencia alapú oktatást segítő programok használata.

Segédeszközök:

- Az előző évi mérések tesztfüzeteinek fénymásolatai
- <http://www.oh.gov.hu/kozoktatas/korabbi-meresek/korabbi-meresek> (*Tesztfüzetek és javítókulcsok* menüpontok alatt: *az előző évi mérések összes tesztfüzeteit és javítókulcsait találjuk meg itt* pdf formátumban, melyek akár le is tölthetők.

Eger, 2024. szeptember 22.

Barta Róbert